

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до проходження та захисту дослідницької практики
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
денної та заочної форм навчання**

Харків
НТУ «ХПІ»
2024

Методичні рекомендації до проходження та захисту дослідницької практики для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / уклад. Н.В. Якименко-Терещенко, Л.С. Стригуль, Т.А. Жадан. 2-е видання. Харків : НТУ «ХП», 2024. 31 с.

Укладачі Н.В. Якименко-Терещенко

Л. С. Стригуль

Т. А. Жадан

Рецензент Т.Ю. Чайка

Кафедра туризму і готельно-ресторанного бізнесу

Затверджено засіданням кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу
(Протокол № 5 від 20.06.2024 р.)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ	4
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ	8
2.1. Мета, завдання та предмет дослідницької практики	8
2.2. Організація дослідницької практики	9
2.3. Результати дослідницької практики	11
РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ	11
РОЗДІЛ 4. ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ	14
4.1 Структура звіту про проходження дослідницької практики.....	14
4.2 Зміст звіту про проходження дослідницької практики.....	15
4.3 Оформлення звіту про проходження дослідницької практики.....	18
РОЗДІЛ 5. ЗАХИСТ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	19
РОЗДІЛ 6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	21
ДОДАТОК А Титульний аркуш «Звіту про проходження дослідницької практики».....	23
ДОДАТОК Б Індивідуальне завдання на дослідницьку практику.....	25
ДОДАТОК В Орієнтовний перелік тем досліджень.....	27

ВСТУП

Рівень розвитку науки і техніки є визначальним чинником прогресу суспільства, підвищення добробуту громадян, їх духовного та інтелектуального зростання. Успіхи в науці і техніці, створенні нових технологій, потребують міцної освітньої бази, створення наукового та творчого потенціалу країни.

Відповідно до законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, наказів Міністерства освіти і науки України, на заклади вищої освіти покладена відповідальність у підготовці конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівців, які повинні володіти сучасними інноваційними технологіями та бути підготовленими до вирішення практичних задач в межах своїх фахових компетенцій. Необхідною передумовою підвищення рівня освоєння здобувачами освіти спеціальних знань і сприяння інтенсивності розвитку творчої та професійної самостійності майбутніх фахівців виступає науково-дослідна діяльність студентів. Тому для магістрантів на другому році навчання передбачено проходження дослідницької практики, завдання якої – розвиток компетенцій, пов’язаних з організацією і виконанням науково-дослідних робіт.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenty/normatyvni-dokumenty/> обов’язковим елементом освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти є практична підготовка, найважливішою складовою якої є дослідницька. Під час дослідницької практики відбувається закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час навчання, набуття й

удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених освітньою програмою підготовки фахівців за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа».

Будучи одним з видів індивідуальної роботи студента, дослідницька практика є важливим засобом підвищення підготовки висококваліфікованих спеціалістів, що спроможні творчо застосувати у практичній діяльності новітні досягнення науки. Вона сприяє формуванню особистості майбутнього вченого та фахівця високої кваліфікації, слугує потужним засобом селективного відбору кадрів для підготовки молодих учених, збереження і відновлення наукових шкіл.

Вимоги до проходження дослідницької практики, оформлення та захисту звіту повинні відповідати вимогам цих Методичних рекомендацій, що призначені для студентів денної та заочної форм навчання, а також для наукових керівників магістерських робіт.

Дослідницьку практику студенти проходять на випусковій кафедрі, під керівництвом наукових керівників. Практика проводиться у II семестрі та триває 4 тижні (6 кредитів). Підсумком дослідницької практики є наукові результати, що апробовані на наукових конференціях та опубліковані в електронних або друкованих фахових виданнях, а також формування теоретичної основи та наукової складової випускної кваліфікаційної роботи магістра.

Дослідницька практика забезпечить набуття здобувачами освіти наступних *загальних і спеціальних компетентностей*:

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей.

ЗК5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу

СК4. Здатність створювати і впроваджувати продуктивні, сервісні, організаційні, соціальні, управлінські, інфраструктурні, маркетингові інновації у господарську діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК8. Здатність розробляти антикризові програми корпорацій, готельних та ресторанних мереж, суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК11. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання інноваційних технологій у сфері готельного та ресторанного бізнесу.

СК12. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі готельно-ресторанної справи у мультидисциплінарних контекстах, у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

Програмні результати навчання:

РН01. Розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу.

РН02. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері готельно-ресторанного бізнесу.

РН03. Розробляти, впроваджувати та застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в готельно-ресторанному бізнесі.

РН04. Здійснювати моніторинг кон'юнктури ринку готельних та ресторанних послуг.

PH05. Оцінювати нові ринкові можливості, формулювати бізнес-ідеї та розробляти маркетингові заходи з за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

PH06. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності.

PH07. Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).

PH08. Ініціювати, розробляти та управляти проектами розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу із врахуванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

PH11. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та видів послуг (продукції) в сфері готельно-ресторанного бізнесу та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

PH12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

2.1 Мета, завдання та предмет дослідницької практики

Метою дослідницької практики є опанування студентами навичок використання методів наукового дослідження, основ організації наукової діяльності, засвоєння теоретичних основ та здобуття практичних навичок проведення наукового дослідження, результатом чого має стати формування теоретичної основи та наукової складової майбутньої магістерської випускної кваліфікаційної роботи.

Предметом дослідницької практики є організація, принципи, методика і технологія здійснення наукових досліджень.

Напрями дослідження – набуття здатності розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у готельно-ресторанній справі.

Завданнями дослідницької практики є опанування методами наукового дослідження та основами організації наукової діяльності, а саме:

а) знати:

- основні етапи наукових досліджень, методи пошуку наукової інформації;
- сучасні інформаційні технології та програмні продукти, які використовуються у професійній сфері;

б) виконати:

- аналіз, систематизацію та узагальнення інформації за темою досліджень;
- дослідження та апробацію результатів дослідження;

в) набути навичок:

- обґрунтування обраного напрямку дослідження, формулювання мети та задачі дослідження, його наукової новизни та економічної доцільності;
- визначення проблемних аспектів та виокремлення невирішеної частини проблеми;

- узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними і зарубіжними дослідниками;
- застосування сучасних інформаційних технологій при організації та проведенні наукових досліджень;
- публічних виступів з наукових питань та оформлення результатів науково-дослідної роботи.
- добирати потрібну наукову, практичну й статистичну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання;
- проводити системний аналіз предметної області.

2.2. Організація дослідницької практики

Дослідницька практика є одним із видів практики, яка передбачена для здобувачів ОП «Готельно-ресторанний бізнес» відповідно до вимог Стандарту вищої освіти і спрямована на розвиток компетенцій, пов'язаних з організацією і виконанням науково-дослідних робіт.

Дослідницька практика передує проходженню переддипломної практики, яка є завершальною ланкою практичної підготовки студентів.

Керівництво дослідницькою практикою здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри, які активно займаються науковою діяльністю.

Безпосереднє керівництво дослідницькою практикою здійснює керівник практики від кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу, який:

- контролює кількість здобувачів вищої освіти, які проходять практику;
- веде облік про хід проведення дослідницької практики;
- проводить усі потрібні організаційні заходи перед початком дослідницької практики;
- ознайомлює здобувачів вищої освіти з порядком і термінами звітності із дослідницької практики;

- контролює своєчасне прибуття на практику, виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів для написання «Звіту про проходження дослідницької практики» (далі - Звіт)
- видає студенту індивідуальний календарно-тематичний план проходження практики з урахуванням теми його кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- консультує студентів і здійснювати поточний контроль виконання календарно-тематичного плану згідно попередньо визначеного графіка;
- надає рецензії – на статтю і звіт про проходження практики.

Здобувачі вищої освіти під час проходження дослідницької практики зобов'язані:

- до початку практики одержати в керівника практики від Університету методичні матеріали (методичні вказівки, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення потрібних документів;
- своєчасно приступити до дослідницької практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- відповідати за виконану роботу та її результати, бути прикладом свідомого і сумлінного ставлення до праці;
- виконувати норми академічної доброчесності;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік із практики.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, в тому числі під час відвідування бази практики. Конфліктні ситуації повинні

відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, керівником практики, а при неможливості вирішення конфлікту – доводиться до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

2.3. Результати дослідницької практики

У результаті проходження дослідницької практики студент повинен:

знати:

- 1) критерії обґрунтування доцільності вибору певного напрямку наукового дослідження; специфіку обґрунтування мети та завдань наукового дослідження;
- 2) особливості визначення та взаємозв'язку між об'єктом і предметом дослідження;
- 3) основні методи дослідження та особливості їх застосування для вирішення певних завдань;
- 4) змістовну частину наукового дослідження від обґрунтування теоретичних положень до вдосконалення та подальшого розвитку певних методичних рекомендацій;
- 5) структуру наукової статті;
- 6) вимоги до презентації результатів наукового дослідження;

вміти:

- 1) обґрунтовувати проблеми наукового дослідження, його об'єкт та предмет, вибір емпіричної бази, прийомів наукових узагальнень, формування висновків і рекомендацій за результатами досліджень;
- 2) проводити наукові дослідження на підставі розроблених теоретичних основ і методології;

3) володіти інструментарієм оцінювання результативності та ефективності наукової діяльності;

4) виконувати наукові роботи на рівні дипломної роботи, відповідно до вимог, що висуваються до праць подібного рівня, від моменту обґрунтування теми до публічного захисту;

5) підготовлювати наукові статі як форму апробації результатів наукового дослідження та їх публікацію у збірниках наукових праць, які мають статус фахових видань.

Здобувачі вищої освіти самостійно обирають напрям дослідницької практики або вибирають тему дослідження з запропонованого переліку після узгодження з керівником практики.

Отримані при проходженні дослідницької практики результати використовуються при виконанні випускної кваліфікаційної роботи магістра і є складовою її частиною.

Підсумками дослідницької практики є:

- наукові досягнення студента, що пройшли апробацію (тези, фахові статті);

- звіт про проходження дослідницької практики, що оформлений відповідно до цих Методичних рекомендацій.

- щоденник практики (відображає поточну діяльність здобувача вищої освіти, етапи виконання завдань).

РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Дослідницька практика студентів проводиться на кафедрі туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХП», що забезпечує виконання освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа».

Дослідницька практика має на меті освоєння магістром методики проведення всіх етапів науково-дослідних робіт – від постановки завдань дослідження до апробації його результатів. Вона направлена на глибоке і системне дослідження тематики магістерської роботи, осмислення наукових термінів і категорій, дослідження стану галузі, до якої належить майбутній об'єкт дослідження.

Дослідницька практика складається з таких етапів:

1. Отримання календарно-тематичного плану проходження практики від керівника дослідницької практики.
2. Вибір теми дослідження, оцінка ступеня її розробки на початок проходження практики.
3. Вивчення фахових джерел з обраної теми дослідження, їх критичний аналіз.
4. Окреслення кола проблем, які потребують вирішення. Конкретизація теми дослідження, обґрунтування її актуальності.
5. Оформлення бібліографії з теми, обраної для дослідження.
6. Постановка цілі та конкретних завдань дослідження, складання плану проведення досліджень.
7. Вибір методів (методики) проведення дослідження.
8. Збір та обробка даних по темі дослідження. Проведення наукових досліджень.
9. Формулювання висновків та пропозицій за результатами дослідження.
10. Апробація основних результатів дослідження (опублікування наукової статті, тез, виступ на конференції тощо).
11. Оформлення звіту про проходження дослідницької практики.

Тематика дослідницької практики визначається темою випускної кваліфікаційної роботи магістра. Орієнтований розподіл часу виконання робіт за програмою дослідницької практики наведено у таблиці 1:

Таблиця 1 - Орієнтовний тематичний план дослідницької практики

Вид виконуваних робіт за програмою практики	Орієнтовний розподіл кількості годин/днів, %
1 Розробка індивідуального плану-графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником практики	5
2 Ознайомлення з науковими напрямками роботи кафедри, на якій проходять практику	5
3 Визначення наукової проблеми дослідження та її актуальності	5
4 Розробка робочої гіпотези дослідження. Характеристика сфери використання, оцінювання новизни та значущості (теоретичної та прикладної) очікуваних результатів досліджень	5
5 Визначення структури та основних завдань дослідження, послідовності їх вирішення, методів аналізу зібраних матеріалів	10
6 Збирання необхідної статистичної та іншої аналітичної інформації про об'єкт дослідження	15
7 Опрацювання аналітичних даних, виконання необхідних розрахунків, складання аналітичних таблиць, схем, графіків тощо. Застосування комп'ютерних технологій при обробці інформації	20
8 Обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження	10
9 Апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій дослідження (опублікування наукової статті, тез, виступ на конференції, розробка рекомендацій тощо)	15
10 Оформлення звіту практики	10

РОЗДІЛ 4. ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ

4.1 Структура звіту про проходження дослідницької практики

Зміст і послідовність складання «Звіту про проходження дослідницької практики» носить індивідуальний характер. Однак при цьому необхідно дотримуватися певних загальних вимог. У загальному випадку «Звіт про

проходження дослідницької практики» містить:

- 1) титульний аркуш;
- 2) індивідуальне завдання на проходження дослідницької практики;
- 3) зміст;
- 5) вступ;
- 6) основна частина;
- 7) висновки;
- 8) список джерел інформації;
- 9) додатки.
- 10) щоденник практики.

Форму «Титульного аркуша» наведено у додатку А даних Методичних рекомендацій.

Індивідуальне завдання на проходження дослідницької практики видається студенту керівником практики від кафедри туристичного і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХП» та оформлюється у відповідності з формою, наведеною у додатку Б Методичних рекомендацій.

Орієнтовний перелік тем досліджень у додатку В даних Методичних рекомендацій.

Індивідуальне завдання на проходження дослідницької практики має бути підписано: керівником практики (завдання видав) та студентом (завдання прийняв).

Індивідуальне завдання на проходження дослідницької практики оформлюється до початку проходження практики.

4.2 Зміст звіту про проходження дослідницької практики

Стиль викладення матеріалу має бути науково-діловим. Загальний обсяг 15-20 сторінок.

Матеріал розподіляється рівномірно у відповідності до плану дослідження:

– **вступ** (обсяг 1-2 сторінки). У вступі розкривають сутність і стан дослідження проблеми та її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі подають загальну характеристику роботи у рекомендованій нижче послідовності. Формулюють мету роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вибране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкту.

Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

У роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про авторів, як вітчизняних, так і закордонних, які досліджують відповідну проблему, яка відповідає темі дослідження.

– **основна частина** (Обсяг 10-15 сторінок) - розкривається тема дослідження шляхом висвітлення основних питань. При цьому необхідно зосередити увагу на аналізі поставлених питань в літературі з висновками щодо їх теоретичної та практичної значущості. З цією метою варто залучити практичний матеріал діяльності підприємств/організацій). Основна частина складається з двох підрозділів:

– *аналітичної* (містить огляд літератури з певного питання (зіставлення різних підходів до вирішення наукової проблеми); в огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, автор

повинен назвати ті питання, що залишилися невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Судження краще висловлювати в безособовій формі: «вважаємо», «гадаємо, що», «можемо припустити» тощо; при викладі різних поглядів і наукових положень, цитат, витягів з літератури, необхідно посилатися на використане джерело із зазначенням сторінки. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі.

– *практичної* (окреслює стан досліджуваної проблематики на практичних даних підприємства/організації).

– **висновки** (Обсяг – 1-2 сторінки) - самостійна частина дослідження, в якій потрібно висвітлити такі аспекти:

- оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи;
- перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню;
- визначити, що є цінним у дослідженні, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви.

Список джерел інформації має містити джерела інформації, які використовувалися здобувачем вищої освіти в процесі пошуку інформації під час написання «Звіту про проходження дослідницької практики», з дотриманням наступних обов'язкових вимог:

- список джерел інформації має містити 20-30 джерел інформації;
- кількість посилань на підручники, навчальні посібники, публіцистичні статті – не більше трьох;
- не рекомендується посилання на праці 7–10-ти і більш річної давнини;
- посилання на джерела статистичних даних – обов'язкові;
- праці авторів, прізвища яких згадуються в тексті, мають бути в списку джерел інформації та повинні мати відповідні посилання по тексту;

- посилання на Інтернет-ресурси мають вести безпосередньо до зазначеного документа;

- усі джерела, які подані в списку джерел інформації, повинні мати відповідні посилання по тексту «Звіту про проходження дослідницької практики».

– **додатки*** (такими можуть бути: рисунки, таблиці, проміжні математичні розрахунки, текст допоміжного характеру, фінансова, статистична і управлінська звітність, ксеро- і фотокопії меню, технологічних карт, витяги зі стандартів обслуговування готельно-ресторанного закладу, цільові документи, анкети опитування, а також статистичні дані, діаграми, на які студент посилається в тексті дослідження; текст тез, статей, які підготовлені/опубліковані здобувачем за результатами практики. Застереження: не слід давати в додатках документи, законодавчі чи нормативні акти, які офіційно надруковані.

4.3 Оформлення звіту про проходження дослідницької практики

Оформлення «Звіту про проходження дослідницької практики» здійснюється відповідно до Системи стандартів з організації навчального процесу НТУ «ХП», зокрема **СТЗВО-ХП-3.01-2021 «Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання».**

Звіт про проходження дослідницької практики має бути написаний державною мовою, стиль - науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність - логічна.

Текст Звіту виконують на одному боці аркуша друкарського паперу формату А4 (297 мм x 210 мм): інтервал - 1,5; гарнітура Times New Roman; кегль шрифту 14 п.; абзацний відступ 1,25 см. Поля: ліве – 3 см, нижнє та верхнє – 2 см, праве – 1 см. Для елементів тексту (таблиць, приміток тощо) допускається шрифт 12 п.

У порядку виключення допускається оформлення Звіту рукописно (з дотриманням усіх вимог, окрім шрифту).

Аркуші Звіту нумерують арабськими цифрами, проставляючи їх у правому верхньому кутку аркуша без будь-яких знаків. Нумерація аркушів повинна бути наскрізною для всього документа. На титульному аркуші Звіту, що є першим аркушем, номер не ставлять, але зараховують його у загальну нумерацію.

Помилки, описки та графічні неточності дозволено виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою.

Приблизний загальний обсяг «Звіту про проходження дослідницької практики» – 15-20 сторінок (без додатків).

Звіти, які не відповідають означеним вимогам, повертаються на доопрацювання. Оформлення Звіту є обов'язковою умовою допуску до складання диференційованого заліку з дослідницької практики. Здобувач вищої освіти допускається до складання диференційованого заліку з дослідницької практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

РОЗДІЛ 5. ЗАХИСТ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практичної підготовки.

Форма звітності здобувача освіти за результатами проходження практики – це подання звіту в друкованому та/або електронному вигляді, рецензованого керівником дослідницької практики.

Звіт про практику студент захищає у термін, встановлений кафедрою.

Звіт із дослідницької практики здобувач вищої освіти захищає (з диференційованою оцінкою) в комісії, до складу якої входять керівник практики, науково-педагогічні працівники, які викладали спеціальні

дисципліни. Комісія приймає диференційований залік в останній день практики або протягом 3 днів після її закінчення.

Залік за результатами проходження практики виставляється на підставі таких даних:

- оцінки результатів роботи, наданої в характеристиці керівника практики;
- оцінки за оформлення звіту, щоденника;
- презентації здобувачами вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику.

У випадку незадовільної оцінки під час захисту результатів практики директор ННІ ЕММБ може дозволити здобувачу вищої освіти повторний захист на підставі службової записки завідувача кафедри. Повторне складання диференційованого заліку допускається не більше одного разу.

Здобувачеві вищої освіти, який не з'явився на дослідницьку практику з поважної причини (хвороба тощо), яку документально підтверджено, ректор може надати право проходження практики в інший термін. Зміну термінів проходження практики оформляють наказом по університету, а керівник практики складає індивідуальний графік її проходження.

Здобувача вищої освіти, який не з'явився на практику без поважної причини, вважають таким, що одержав оцінку «незадовільно» та відраховують з Університету.

У випадку відсутності здобувача вищої освіти на захисті результатів практики з невідомої причини у відомості успішності виставляється позначка «не з'явився».

Здобувачеві вищої освіти, який відсутній на диференційованому заліку з поважної причини, яку документально підтверджено, у відомості успішності виставляється позначка «не атестований».

Критерії оцінювання знань здобувачів при захисті матеріалів практики

№	Структурні елементи	Мак бали
1	Оформлення матеріалів практики	10 балів
1.1	відповідність змісту звіту поставленим цілям і завданням	2
1.2	правильність оформлення звіту (порядок розміщення, своєчасність, нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше, відсутність помилок)	6
1.3	наявність та якість оформлення додатків до звіту та відповідність їх оформлення встановленим вимогам	2
2	Вимоги до змісту звіту по практиці	50 балів
2.1	актуальність і достовірність поданої у звіті інформації	10
2.2	чіткість, лаконічність і зрозумілість положень звіту, визначено ключові науково обґрунтовані аспекти дослідження (мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження)	10
2.3	правильність обрання і застосування методів дослідження	10
2.4	достатність обсягу використаних джерел літератури, наявність їх критичного опрацювання, обґрунтованість висновків і пропозицій	10
2.5	наявна апробація результатів проведеного дослідження у формі публікації наукової статті та/або тез доповідей на конференції	10
3	Захист матеріалів практики	40 балів
3.1	вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати практики	20
3.2	повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	20

РОЗДІЛ 6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**БАЗОВА**

1 Методичні рекомендації до проходження та захисту дослідницької практики для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / уклад. Н.В. Якименко-Терещенко, Л.С. Стригуль, Т.А. Жадан. 2-е видання. Харків : НТУ «ХП», 2024. 31 с.

2 Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація : навч. посібн. / за ред А. А. Мазаракі. 2-ге вид., допов. К. : КНТЕУ, 2011. 296 с

3 Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

4 Готельно-ресторанний бізнес : навч. посібн. для здобувачів освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» другого (магістерського) рівня освіти / колектив авторів ; за ред. проф. Н.В.Якименко-Терещенко ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2024. 365 с.

5 Конспект лекцій з дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень в галузі» для студентів другого (магістерського) рівня освіти, денної та заочної форм навчання, освітня програма «Готельно-ресторанний бізнес» / уклад. Л. С. Стригуль. Харків : НТУ «ХП», 2023. 72 с.

6 Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М.Мальська, Н. Паньків. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

7 Методологія і організація наукових досліджень в галузі: конспект лекцій для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання / Уклад. Н. В. Якименко-Терещенко, Л.С. Стригуль. Харків: НТУ «ХП», 2024. 59 с.

ДОПОМІЖНА

1 Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

2 Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Л.: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.

3 Габович А. Г. Основи наукових досліджень : підручник / А. Г. Габович, С. М. Головань, В. В. Домарев, В. С. Орленко, В. О. Хорошко, Д. В. Чирков. Київ : ДУІКТ, 2007. 173 с.

4 Єріна А. М. *Методологія наукових досліджень: навч. посіб.* / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.

5 Ковальчук, В. В. *Основи наукових досліджень : навч. посіб.* / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. 3-е вид., переробл. і допов. К.: Професіонал, 2005. 240 с.

ДОДАТОК А

Титульний аркуш «Звіту про проходження дослідницької практики»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і
міжнародного бізнесу**

Кафедра туризму і готельно-ресторанного бізнесу

ЗВІТ

про проходження дослідницької практики

на _____
(повна назва готельно-ресторанного закладу)

за період з «__» _____ по «__» _____ 20__ р.

Студента (ки) _____
(ПІБ) _____ (курс, група)

Оцінка _____

Керівник практики від ВНЗ _____
(посада, ПІБ)

Звіт зданий на кафедру _____
(дата)

Звіт захищений _____
(дата)

Харків 20__

ДОДАТОК Б

Індивідуальне завдання на дослідницьку практику

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**на дослідницьку практику студента (ки) групи _____**_____
(ПІБ)**на тему:** _____
_____

(нижче по пунктах наводиться перелік завдань на дослідницьку практику)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

і т.д. _____
_____
_____
_____
_____
_____

Зміст пунктів індивідуального завдання має співпадати або наближатися до змісту розділів «Звіту про проходження дослідницької практики».

Індивідуальне завдання**видав керівник практики:**_____
(підпис)_____
(ПІБ)**Індивідуальне завдання****до виконання прийняв (ла):**_____
(підпис)_____
(ПІБ)

ДОДАТОК В

Орієнтовний перелік тем досліджень

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Інноваційні напрямки удосконалення діяльності підприємства індустрії гостинності.
2. Інноваційні підходи до енергозбереження у готельному господарстві.
3. Інноваційні технології управління якістю послуг підприємства.
4. Крос-культурні особливості реалізації проектів на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу.
5. Організаційні та економічні засади забезпечення конкурентоспроможності підприємств готельного бізнесу.
6. Дослідження проблем і перспектив вдосконалення надання додаткових послуг готельного підприємства.
7. Дослідження проблем і перспектив вдосконалення надання основних послуг готельного підприємства.
8. Дослідження проблем і перспектив вдосконалення процесу обслуговування в готельному (ресторанному) підприємстві.
9. Дослідження проблем і перспектив впровадження сучасних інформаційних систем у діяльність готельного підприємства.
10. Дослідження проблем і перспектив покращення маркетингу готельних мереж.
11. Територіальне планування та оптимізація мережі підприємств ресторанного господарства у місті ....
12. Дослідження проблем та перспектив впровадження системи НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Point) в ресторанному господарстві.
13. Обґрунтування бізнес-плану розвитку послуг підприємства готельно-ресторанного господарства.
14. Удосконалення організації технологічних процесів підприємства готельного (ресторанного) господарства.
15. Використання реінжинірингу бізнес-процесів у готельно-ресторанних

підприємствах.

16. Управління конкурентоспроможністю підприємств індустрії гостинності

17. Розробка та управління інноваційним проєктом надання послуг у закладах (підприємствах) готельно-ресторанного господарства (певного формату/категорії).

18. Вдосконалення системи антикризового управління підприємствами готельного (ресторанного) господарства.

19. Вдосконалення системи управління виробничою діяльністю на підприємстві готельно-ресторанного господарства.

20. Вдосконалення системи стратегічного управління готельно-ресторанним бізнесом.

21. Стратегія формування інноваційних послуг у готелях категорії ... *зірки*.

22. Впровадження інноваційних технологій харчування в закладах ресторанного господарства.

23. Формування стратегії сталого розвитку готельного (ресторанного) господарства (міста, регіону, держави).

24. Вдосконалення роботи закладів ресторанного господарства з використанням новітніх технологій та обладнання.

25. Інноваційні технології роботи з персоналом на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу.

26. Сучасні методи управління розвитком персоналу організацій готельно-ресторанного бізнесу.

27. Інноваційні методи підвищення лояльності споживачів на підприємствах індустрії гостинності.

28. Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємств готельного бізнесу.

29. Диверсифікація діяльності готельно-ресторанного підприємства як спосіб підвищення ефективності його функціонування.
30. Управління інноваційним розвитком готелю (ресторану).
31. Удосконалення анімаційної діяльності як перспективного напрямку просування готельного продукту.
32. Дослідження проблем та перспектив розвитку ринку готельних (ресторанних) послуг *(на прикладі конкретного регіону)*.
33. Бізнес-проект ребрендингу готелю/ресторану.
34. Підвищення ефективності бізнесу на основі використання франчайзингу в сфері гостинності *(на прикладі конкретного підприємства)*.
35. Удосконалення системи управління готелем.
36. Удосконалення управління сервісом у готельно-ресторанному комплексі.

Навчальне видання

Методичні рекомендації

до проходження та захисту дослідницької практики
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
денної та заочної форм навчання

Укладачі: ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія Василівна
СТРИГУЛЬ Лариса Станіславівна
ЖАДАН Тетяна Андріївна

Відповідальний за випуск ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія Василівна
Роботу рекомендувала до друку РАЙКО Діана Валеріївна
В авторській редакції

План 2024 р., поз.

Гарнітура Times New Roman.

Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Самостійне електронне видання